

मुनिरुवाच

कथं नाम्नां सहस्रं तं गणेश उपदिष्टवान् ।

शिवदं तन्ममाचक्ष्व लोकानुग्रहतत्पर ॥ १ ॥

ब्रह्मोवाच

देवः पूर्वं पुरारातिः पुरत्रयजयोद्यमे ।

अनर्चनाद्गणेशस्य जातो विघ्नाकुलः किल ॥ २ ॥

मनसा स विनिर्धार्य ददृशे विघ्नकारणम् ।

महागणपतिं भक्त्या समभ्यर्च्य यथाविधि ॥ ३ ॥

विघ्नप्रशमनोपायमपृच्छदपरिश्रमम् ।

सन्तुष्टः पूजया शम्भोर्महागणपतिः स्वयम् ॥ ४ ॥

सर्वविघ्नप्रशमनं सर्वकामफलप्रदम् ।

ततस्तस्मै स्वयं नाम्नां सहस्रमिदमब्रवीत् ॥ ५ ॥

अस्य श्रीमहागणपतिसहस्रनामस्तोत्रमालामन्त्रस्य ।

गणेश ऋषिः, महागणपतिर्देवता, नानाविधानिच्छन्दांसि ।

हुमिति बीजम्, तुङ्गमिति शक्तिः, स्वाहाशक्तिरिति कीलकम् ।

सकलविघ्नविनाशनद्वारा श्रीमहागणपतिप्रसादसिद्ध्यर्थं जपे
विनियोगः ।

अथ करन्यासः

गणेश्वरो गणक्रीड इत्यङ्गुष्ठाभ्यां नमः ।

कुमारगुरुरीशान इति तर्जनीभ्यां नमः ॥

ब्रह्माण्डकुम्भश्चिद्व्योमेति मध्यमाभ्यां नमः ।

रक्तो रक्ताम्बरधर इत्यनामिकाभ्यां नमः
सर्वसद्गुरुसंसेव्य इति कनिष्ठिकाभ्यां नमः ।
लुप्तविघ्नः स्वभक्तानामिति करतलकरपृष्ठाभ्यां नमः ॥
अथ अंगन्यासः

छन्दश्छन्दोद्भव इति हृदयाय नमः ।
निष्कलो निर्मल इति शिरसे स्वाहा ।
सृष्टिस्थितिलयक्रीड इति शिखायै वषट ।
ग्न्यानं विग्न्यानमानन्द इति कवचाय हुम ।
अष्टान्गयोगफलभृदिति नेत्रत्रयाय वौषट ।
अनन्तशक्तिसहित इत्यस्त्राय फट ।
भूर्भुवः स्वरोम इति दिग्बन्धः ।
अथ ध्यानम

गजवदनमचिन्त्यं तीक्ष्णदंष्ट्रं त्रिनेत्रं
बृहदुदरमशेषं भूतिराजं पुराणम ।
अमरवरसुपूज्यं रक्तवर्णं सुरेशं
पशुपतिसुतमीशं विघ्नराजं नमामि ॥
श्रीगणपतिरुवाच

ओं गणेश्वरो गणक्रीडो गणनाथो गणाधिपः ।
ऐकदन्तो वक्रतुण्डो गजवक्त्रो महोदरः ॥ १ ॥
लम्बोदरो धूम्रवर्णो विकटो विघ्ननाशनः ।
सुमुखो दुर्मुखो बुद्धो विघ्नराजो गजाननः ॥ २ ॥

भीमः प्रमोद आमोदः सुरानन्दो मदोत्कटः ।
हेरम्बः शम्बरः शम्भुर्लम्बकर्णो महाबलः ॥ ३ ॥
नन्दनो लम्पटो भीमो मेघनादो गणन्जयः ।
विनायको विरूपाक्षो वीरः शूरवरप्रदः ॥ ४ ॥
महागणपतिर्बुद्धिप्रियः क्षिप्रप्रसादनः ।
रुद्रप्रियो गणाध्यक्ष उमापुत्रोघनाशनः ॥ ५ ॥
कुमारगुरुरीशानपुत्रो मूषकवाहनः ।
सिद्धिप्रियः सिद्धिपतिः सिद्धः सिद्धिविनायकः ॥ ६ ॥
अविघ्नस्तुम्बुरुः सिंहवाहनो मोहिनीप्रियः ।
कटन्कटो राजपुत्रः शाकलः संमितोमितः ॥ ७ ॥
कूष्माण्डसामसम्भूतिर्दुर्जयो धूर्जयो जयः ।
भूपतिर्भुवनपतिर्भूतानां पतिरव्ययः ॥ ८ ॥
विश्वकर्ता विश्वमुखो विश्वरूपो निधिर्गुणः ।
कविः कवीनामृषभो ब्रह्मण्यो ब्रह्मवित्प्रियः ॥ ९ ॥
ज्येष्ठराजो निधिपतिर्निधिप्रियपतिप्रियः ।
हिरण्मयपुरान्तःस्थः सूर्यमण्डलमध्यगः ॥ १० ॥
कराहतिध्वस्तसिन्धुसलिलः पूषदन्तभित ।
उमान्ककेलिकुतुकी मुक्तिदः कुलपावनः ॥ ११ ॥
किरीटी कुण्डली हारी वनमाली मनोमयः ।
वैमुख्यहतदैत्यश्रीः पादाहतिजितक्षितिः ॥ १२ ॥
सद्योजातः स्वर्णमुन्जमेखली दुर्निमित्तहत ।

दुःस्वप्नहृत्प्रसहनो गुणी नादप्रतिष्ठितः ॥ १३ ॥
सुरूपः सर्वनेत्राधिवासो वीरासनाश्रयः ।
पीताम्बरः खण्डरदः खण्डवैशाखसंस्थितः ॥ १४ ॥
चित्रान्गः श्यामदशनो भालचन्द्रो हविर्भुजः ।
योगाधिपस्तारकस्थः पुरुषो गजकर्णकः ॥ १५ ॥
गणाधिराजो विजयः स्थिरो गजपतिध्वजी ।
देवदेवः स्मरः प्राणदीपको वायुकीलकः ॥ १६ ॥
विपश्चिद्वरदो नादो नादभिन्नमहाचलः ।
वराहरदनो मृत्युन्जयो व्याघ्राजिनाम्बरः ॥ १७ ॥
इच्छाशक्तिभवो देवत्राता दैत्यविमर्दनः ।
शम्भुवक्त्रोद्भवः शम्भुकोपहा शम्भुहास्यभूः ॥ १८ ॥
शम्भुतेजाः शिवाशोकहारी गौरीसुखावहः ।
उमान्गमलजो गौरीतेजोभूः स्वर्धुनीभवः ॥ १९ ॥
यग्न्यकायो महानादो गिरिवर्ष्मा शुभाननः ।
सर्वात्मा सर्वदेवात्मा ब्रह्ममूर्धा ककुप्श्रुतिः ॥ २० ॥
ब्रह्माण्डकुम्भश्चिद्व्योमभालःसत्यशिरोरुहः ।
जगज्जन्मलयोन्मेषनिमेषोग्न्यर्कसोमदृक ॥ २१ ॥
गिरीन्द्रैकरदो धर्माधर्मोष्ठः सामबृंहितः ।
ग्रहर्क्षदशनो वाणीजिह्वो वासवनासिकः ॥ २२ ॥
भ्रूमध्यसंस्थितकरो ब्रह्मविद्यामदोदकः ।
कुलाचलांसः सोमार्कघण्टो रुद्रशिरोधरः ॥ २३ ॥

नदीनदभुजः सर्पान्गुलीकस्तारकानखः ।
 व्योमनाभिः श्रीहृदयो मेरुपृष्ठोर्णवोदरः ॥ २४ ॥
 कुक्षिस्थयक्षगन्धर्वरक्षःकिन्नरमानुषः ।
 पृथ्वीकटिः सृष्टिलिङ्गः शैलोरुदस्रजानुकः ॥ २५ ॥
 पातालजन्धो मुनिपात्कालान्गुष्ठस्त्रयीतनुः ।
 ज्योतिर्मण्डललान्गूलो हृदयालाननिश्चलः ॥ २६ ॥
 हृत्पद्मकर्णिकाशाली वियत्केलिसरोवरः ।
 सद्भक्तध्याननिगडः पूजावारिनिवारितः ॥ २७ ॥
 प्रतापी काश्यपो मन्ता गणको विष्टपी बली ।
 यशस्वी धार्मिको जेता प्रथमः प्रमथेश्वरः ॥ २८ ॥
 चिन्तामणिर्द्वीपपतिः कल्पद्रुमवनालयः ।
 रत्नमण्डपमध्यस्थो रत्नसिंहासनाश्रयः ॥ २९ ॥
 तीव्राशिरोद्धृतपदो ज्वालिनीमौलिलालितः ।
 नन्दानन्दितपीठश्रीर्भोगदो भूषितासनः ॥ ३० ॥
 सकामदायिनीपीठः स्फुरदुग्रासनाश्रयः ।
 तेजोवतीशिरोरत्नं सत्यानित्यावतंसितः ॥ ३१ ॥
 सविघ्ननाशिनीपीठः सर्वशक्त्यम्बुजालयः ।
 लिपिपद्मासनाधारो वह्निधामत्रयालयः ॥ ३२ ॥
 उन्नतप्रपदो गूढगुल्फः संवृतपार्ष्णिः ।
 पीनजन्धः श्लिष्टजानुः स्थूलोरुः प्रोन्नमत्कटिः ॥ ३३ ॥
 निम्ननाभिः स्थूलकुक्षिः पीनवक्षा बृहद्भुजः ।

पीनस्कन्धः कम्बुकण्ठो लम्बोष्ठो लम्बनासिकः ॥ ३४ ॥

भग्नवामरदस्तुङ्गसव्यदन्तो महाहनुः ।

ह्रस्वनेत्रत्रयः शूर्पकर्णो निबिडमस्तकः ॥ ३५ ॥

स्तबकाकारकुम्भाग्रो रत्नमौलिर्निरन्कुशः ।

सर्पहारकटीसूत्रः सर्पयग्न्योपवीतवान् ॥ ३६ ॥

सर्पकोटीरकटकः सर्पग्रैवेयकान्गदः ।

सर्पकक्षोदराबन्धः सर्पराजोत्तरच्छदः ॥ ३७ ॥

रक्तो रक्ताम्बरधरो रक्तमालाविभूषणः ।

रक्तेक्षनो रक्तकरो रक्तताल्वोष्ठपल्लवः ॥ ३८ ॥

श्वेतः श्वेताम्बरधरः श्वेतमालाविभूषणः ।

श्वेतातपत्ररुचिरः श्वेतचामरवीजितः ॥ ३९ ॥

सर्वावयवसम्पूर्णः सर्वलक्षणलक्षितः ।

सर्वाभरणशोभाढ्यः सर्वशोभासमन्वितः ॥ ४० ॥

सर्वमङ्गलमान्गल्यः सर्वकारणकारणम् ।

सर्वदेववरः शान्गी बीजपूरी गदाधरः ॥ ४१ ॥

शुभान्गो लोकसारङ्गः सुतन्तुस्तन्तुवर्धनः ।

किरीटी कुण्डली हारी वनमाली शुभान्गदः ॥ ४२ ॥

इक्षुचापधरः शूली चक्रपाणिः सरोजभृत् ।

पाशी धृतोत्पलः शालिमन्जरीभृत्स्वदन्तभृत् ॥ ४३ ॥

कल्पवल्लीधरो विश्वाभयदैककरो वशी ।

अक्षमालाधरो ग्न्यानमुद्रावान् मुद्गरायुधः ॥ ४४ ॥

पूर्णपात्री कम्बुधरो विधृतान्कुशमूलकः ।
करस्थाम्रफलश्चूतकलिकाभृत्कुठारवान ॥ ४५ ॥
पुष्करस्थस्वर्णघटीपूर्णरत्नाभिवर्षकः ।
भारतीसुन्दरीनाथो विनायकरतिप्रियः ॥ ४६ ॥
महालक्ष्मीप्रियतमः सिद्धलक्ष्मीमनोरमः ।
रमारमेशपूर्वाङ्गो दक्षिणोमामहेश्वरः ॥ ४७ ॥
महीवराहवामाङ्गो रतिकन्दर्पपश्चिमः ।
आमोदमोदजननः सप्रमोदप्रमोदनः ॥ ४८ ॥
संवर्धितमहावृद्धिरृद्धिसिद्धिप्रवर्धनः ।
दन्तसौमुख्यसुमुखः कान्तिकन्दलिताश्रयः ॥ ४९ ॥
मदनावत्याश्रितान्घ्नः कृतवैमुख्यदुर्मुखः ।
विघ्नसंपल्लवः पद्मः सर्वोन्नतमदद्रवः ॥ ५० ॥
विघ्नकृन्निम्नचरणो द्राविणीशक्तिसत्कृतः ।
तीव्राप्रसन्ननयनो ज्वालिनीपालितैकदृक ॥ ५१ ॥
मोहिनीमोहनो भोगदायिनीकान्तिमण्डनः ।
कामिनीकान्तवक्त्रश्रीरधिष्ठितवसुन्धरः ॥ ५२ ॥
वसुधारामदोन्नादो महाशन्खनिधिप्रियः ।
नमद्वसुमतीमाली महापद्मनिधिः प्रभुः ॥ ५३ ॥
सर्वसद्गुरुसंसेव्यः शोचिष्केशहृदाश्रयः ।
ईशानमूर्धा देवेन्द्रशिखः पवननन्दनः ॥ ५४ ॥
प्रत्युग्रनयनो दिव्यो दिव्यास्त्रशतपर्वधृक ।

ऐरावतादिसर्वाशावारणो वारणप्रियः ॥ ५५ ॥
वज्राद्यस्त्रपरीवारो गणचण्डसमाश्रयः ।
जयाजयपरिकरो विजयाविजयावहः ॥ ५६ ॥
अजयार्चितपादाब्जो नित्यानन्दवनस्थितः ।
विलासिनीकृतोल्लासः शौण्डी सौन्दर्यमण्डितः ॥ ५७ ॥
अनन्तानन्तसुखदः सुमन्गलसुमन्गलः ।
ग्न्यानाश्रयः क्रियाधार इच्छाशक्तिनिषेवितः ॥ ५८ ॥
सुभगासंश्रितपदो ललिताललिताश्रयः ।
कामिनीपालनः कामकामिनीकेलिलालितः ॥ ५९ ॥
सरस्वत्याश्रयो गौरीनन्दनः श्रीनिकेतनः ।
गुरुगुप्तपदो वाचासिद्धो वागीश्वरीपतिः ॥ ६० ॥
नलिनीकामुको वामारामो ज्येष्ठामनोरमः ।
रौद्रीमुद्रितपादाब्जो हुम्बीजस्तुन्गशक्तिकः ॥ ६१ ॥
विश्वादिजननत्राणः स्वाहाशक्तिः सकीलकः ।
अमृताब्धिकृतावासो मदघूर्णितलोचनः ॥ ६२ ॥
उच्छिष्टोच्छिष्टगणको गणेशो गणनायकः ।
सार्वकालिकसंसिद्धिर्नित्यसेव्यो दिगम्बरः ॥ ६३ ॥
अनपायोनन्तदृष्टिरप्रमेयोजरामरः ।
अनाविलोप्रतिहतिरच्युतोमृतमक्षरः ॥ ६४ ॥
अप्रतर्क्योक्षयोजय्योनाधारोनामयोमलः ।
अमेयसिद्धिरद्वैतमघोरोग्निमाननः ॥ ६५ ॥

अनाकारोब्धिभूम्यग्निबलघ्नोव्यक्तलक्षणः ।
आधारपीठमाधार आधाराधेयवर्जितः ॥ ६६ ॥
आखुकेतन आशापूरक आखुमहारथः ।
इक्षुसागरमध्यस्थ इक्षुभक्षणलालसः ॥ ६७ ॥
इक्षुचापातिरेकश्रीरिक्षुचापनिषेवितः ।
इन्द्रगोपसमानश्रीरिन्द्रनीलसमद्युतिः ॥ ६८ ॥
इन्दीवरदलश्याम इन्दुमण्डलमण्डितः ।
इध्मप्रिय इडाभाग इडावानिन्दिराप्रियः ॥ ६९ ॥
इक्ष्वाकुविघ्नविध्वंसी इतिकर्तव्यतेप्सितः ।
ईशानमौलिरीशान ईशानप्रिय ईतिहा ॥ ७० ॥
ईषणात्रयकल्पान्त ईहामात्रविवर्जितः ।
उपेन्द्र उडुभृन्मौलिरुडुनाथकरप्रियः ॥ ७१ ॥
उन्नतानन उत्तुन्ग उदारस्त्रिदशाग्रणीः ।
ऊर्जस्वानूष्मलमद ऊहापोहदुरासदः ॥ ७२ ॥
ऋग्यजुःसामनयन ऋद्धिसिद्धिसमर्पकः ।
ऋजुचित्तैकसुलभो ऋणत्रयविमोचनः ॥ ७३ ॥
लुप्तविघ्नः स्वभक्तानां लुप्तशक्तिः सुरद्विषाम ।
लुप्तश्रीर्विमुखार्चानां लूताविस्फोटनाशनः ॥ ७४ ॥
ऐकारपीठमध्यस्थ ऐकपादकृतासनः ।
ऐजिताखिलदैत्यश्रीरेधिताखिलसंश्रयः ॥ ७५ ॥
ऐश्वर्यनिधिरैश्वर्यमैहिकामुष्मिकप्रदः ।

ऐरंमदसमोन्मेष ऐरावतसमाननः ॥ ७६ ॥
ओंकारवाच्य ओंकार ओजस्वानोषधीपतिः ।
औदार्यनिधिरौद्धत्यधैर्य औन्नत्यनिःसमः ॥ ७७ ॥
अन्कुशः सुरनागानामन्कुशाकारसंस्थितः ।
अः समस्तविसर्गान्तपदेषु परिकीर्तितः ॥ ७८ ॥
कमण्डलुधरः कल्पः कपर्दी कलभाननः ।
कर्मसाक्षी कर्मकर्ता कर्माकर्मफलप्रदः ॥ ७९ ॥
कदम्बगोलकाकारः कूष्माण्डगणनायकः ।
कारुण्यदेहः कपिलः कथकः कटिसूत्रभृत् ॥ ८० ॥
खर्वः खड्गप्रियः खड्गः खान्तान्तःस्थः खनिर्मलः ।
खल्वाटशृङ्गनिलयः खट्वान्गी खदुरासदः ॥ ८१ ॥
गुणाढ्यो गहनो गद्यो गद्यपद्यसुधारणवः ।
गद्यगानप्रियो गर्जो गीतगीर्वाणपूर्वजः ॥ ८२ ॥
गुह्याचाररतो गुह्यो गुह्यागमनिरूपितः ।
गुहाशयो गुडाब्धिस्थो गुरुगम्यो गुरुर्गुरुः ॥ ८३ ॥
घण्टाघर्घरिकामाली घटकुम्भो घटोदरः ।
नकारवाच्यो नाकारो नकाराकारशुण्डभृत् ॥ ८४ ॥
चण्डश्चण्डेश्वरश्चण्डी चण्डेशश्चण्डविक्रमः ।
चराचरपिता चिन्तामणिश्चर्वणलालसः ॥ ८५ ॥
छन्दश्छन्दोद्भवश्छन्दो दुर्लक्ष्यश्छन्दविग्रहः ।
जगद्योनिर्जगत्साक्षी जगदीशो जगन्मयः ॥ ८६ ॥

जप्यो जपपरो जाप्यो जिह्वासिंहासनप्रभुः ।
स्रवद्गण्डोल्लसद्धानझन्कारिभ्रमराकुलः ॥ ८७ ॥
टन्कारस्फारसंरावष्टन्कारमणिनूपुरः ।
ठद्वयीपल्लवान्तस्थसर्वमन्त्रेषु सिद्धिदः ॥ ८८ ॥
डिण्डिमण्डो डाकिनीशो डामरो डिण्डिमप्रियः ।
ढक्कानिनादमुदितो ढौन्को ढुण्ढिविनायकः ॥ ८९ ॥
तत्त्वानां प्रकृतिस्तत्त्वं तत्त्वंपदनिरूपितः ।
तारकान्तरसंस्थानस्तारकस्तारकान्तकः ॥ ९० ॥
स्थाणुः स्थाणुप्रियः स्थाता स्थावरं जन्गमं जगत ।
दक्षयग्न्यप्रमथनो दाता दानं दमो दया ॥ ९१ ॥
दयावान्दिव्यविभवो दण्डभृद्दण्डनायकः ।
दन्तप्रभिन्नाभ्रमालो दैत्यवारणदारणः ॥ ९२ ॥
दंष्ट्रालग्नद्वीपघटो देवार्थनृगजाकृतिः ।
धनं धनपतेर्बन्धुर्धनदो धरणीधरः ॥ ९३ ॥
ध्यानैकप्रकटो ध्येयो ध्यानं ध्यानपरायणः ।
ध्वनिप्रकृतिचीत्कारो ब्रह्माण्डावलिमेखलः ॥ ९४ ॥
नन्द्यो नन्दिप्रियो नादो नादमध्यप्रतिष्ठितः ।
निष्कलो निर्मलो नित्यो नित्यानित्यो निरामयः ॥ ९५ ॥
परं व्योम परं धाम परमात्मा परं पदम ॥ ९६ ॥
परात्परः पशुपतिः पशुपाशविमोचनः ।
पूर्णानन्दः परानन्दः पुराणपुरुषोत्तमः ॥ ९७ ॥

पद्मप्रसन्नवदनः प्रणताग्न्याननाशनः ।
 प्रमाणप्रत्ययातीतः प्रणतार्तिनिवारणः ॥ ९८ ॥
 फणिहस्तः फणिपतिः फूत्कारः फणितप्रियः ।
 बाणार्चितान्घ्रियुगलो बालकेलिकुतूहली ।
 ब्रह्म ब्रह्मार्चितपदो ब्रह्मचारी बृहस्पतिः ॥ ९९ ॥
 बृहत्तमो ब्रह्मपरो ब्रह्मण्यो ब्रह्मवित्प्रियः ।
 बृहन्नादाग्र्यचीत्कारो ब्रह्माण्डावलिमेखलः ॥ १०० ॥
 भ्रूक्षेपदत्तलक्ष्मीको भर्गो भद्रो भयापहः ।
 भगवान् भक्तिसुलभो भूतिदो भूतिभूषणः ॥ १०१ ॥
 भव्यो भूतालयो भोगदाता भ्रूमध्यगोचरः ।
 मन्त्रो मन्त्रपतिर्मन्त्री मदमत्तो मनो मयः ॥ १०२ ॥
 मेखलाहीश्वरो मन्दगतिर्मन्दनिभेक्षणः ।
 महाबलो महावीर्यो महाप्राणो महामनाः ॥ १०३ ॥
 यग्न्यो यग्न्यपतिर्यग्न्यगोप्ता यग्न्यफलप्रदः ।
 यशस्करो योगगम्यो याग्न्यको याजकप्रियः ॥ १०४ ॥
 रसो रसप्रियो रस्यो रन्जको रावणार्चितः ।
 राज्यरक्षाकरो रत्नगर्भो राज्यसुखप्रदः ॥ १०५ ॥
 लक्षो लक्षपतिर्लक्ष्यो लयस्थो लड्डुकप्रियः ।
 लासप्रियो लास्यपरो लाभकृल्लोकविश्रुतः ॥ १०६ ॥
 वरेण्यो वह्निवदनो वन्द्यो वेदान्तगोचरः ।
 विकर्ता विश्वतश्चक्षुर्विधाता विश्वतोमुखः ॥ १०७ ॥

वामदेवो विश्वनेता वज्रिवज्रनिवारणः ।
विवस्वद्बन्धनो विश्वाधारो विश्वेश्वरो विभुः ॥ १०८ ॥
शब्दब्रह्म शमप्राप्यः शम्भुशक्तिगणेश्वरः ।
शास्ता शिखाग्रनिलयः शरण्यः शम्बरेश्वरः ॥ १०९ ॥
षडृतुकुसुमस्रग्वी षडाधारः षडक्षरः ।
संसारवैद्यः सर्वग्न्यः सर्वभेषजभेषजम ॥ ११० ॥
सृष्टिस्थितिलयक्रीडः सुरकुन्जरभेदकः ।
सिन्दूरितमहाकुम्भः सदसद्भक्तिदायकः ॥ १११ ॥
साक्षी समुद्रमथनः स्वयंवेद्यः स्वदक्षिणः ।
स्वतन्त्रः सत्यसंकल्पः सामगानरतः सुखी ॥ ११२ ॥
हंसो हस्तिपिशाचीशो हवनं हव्यकव्यभुक् ।
हव्यं हुतप्रियो हृष्टो हल्लेखामन्त्रमध्यगः ॥ ११३ ॥
क्षेत्राधिपः क्षमाभर्ता क्षमाक्षमपरायणः ।
क्षिप्रक्षेमकरः क्षोमानन्दः क्षोणीसुरद्रुमः ॥ ११४ ॥
धर्मप्रदोर्थदः कामदाता सौभाग्यवर्धनः ।
विद्याप्रदो विभवदो भुक्तिमुक्तिफलप्रदः ॥ ११५ ॥
आभिरूप्यकरो वीरश्रीप्रदो विजयप्रदः ।
सर्ववश्यकरो गर्भदोषहा पुत्रपौत्रदः ॥ ११६ ॥
मेधादः कीर्तिदः शोकहारी दौर्भाग्यनाशनः ।
प्रतिवादिमुखस्तम्भो रुष्टचित्तप्रसादनः ॥ ११७ ॥
पराभिचारशमनो दुःखहा बन्धमोक्षदः ।

लवस्त्रुटिः कला काष्ठा निमेषस्तत्परक्षणः ॥ ११८ ॥
घटी मुहूर्तः प्रहरो दिवा नक्तमहर्निशम ।
पक्षो मासर्तव्यनाब्दयुगं कल्पो महालयः ॥ ११९ ॥
राशिस्तारा तिथिर्योगो वारः करणमंशकम ।
लग्नं होरा कालचक्रं मेरुः सप्तर्षयो ध्रुवः ॥ १२० ॥
राहुर्मन्दः कविर्जीवो बुधो भौमः शशी रविः ।
कालः सृष्टिः स्थितिर्विश्वं स्थावरं जन्गमं जगत ॥ १२१ ॥
भूरापोग्निर्मरुद्व्योमाहंकृतिः प्रकृतिः पुमान् ।
ब्रह्मा विष्णुः शिवो रुद्र ईशः शक्तिः सदाशिवः ॥ १२२ ॥
त्रिदशाः पितरः सिद्धा यक्षा रक्षांसि किन्नराः ।
सिद्धविद्याधरा भूता मनुष्याः पशवः खगाः ॥ १२३ ॥
समुद्राः सरितः शैला भूतं भव्यं भवोद्भवः ।
सांख्यं पातञ्जलं योगं पुराणानि श्रुतिः स्मृतिः ॥ १२४ ॥
वेदान्गानि सदाचारो मीमांसा न्यायविस्तरः ।
आयुर्वेदो धनुर्वेदो गान्धर्व काव्यनाटकम् ॥ १२५ ॥
वैखानसं भागवतं मानुषं पान्चरात्रकम् ।
शैवं पाशुपतं कालामुखंभैरवशासनम् ॥ १२६ ॥
शाक्तं वैनायकं सौरं जैनमार्हतसंहिता ।
सदसद्व्यक्तमव्यक्तं सचेतनमचेतनम् ॥ १२७ ॥
बन्धो मोक्षः सुखं भोगो योगः सत्यमणुर्महान् ।
स्वस्ति हुंफट स्वधा स्वाहा श्रौषट वौषट वषण नमः १२८ ॥

ग्न्यानं विग्न्यानमानन्दो बोधः संवित्समोसमः ।
ऐक ऐकाक्षराधार ऐकाक्षरपरायणः ॥ १२९ ॥
ऐकाग्रधीरेकवीर ऐकोनेकस्वरूपधृक ।
द्विरूपो द्विभुजो द्व्यक्षो द्विरदो द्वीपरक्षकः ॥ १३० ॥
द्वैमातुरो द्विवदनो द्वन्द्वहीनो द्वयातिगः ।
त्रिधामा त्रिकरस्त्रेता त्रिवर्गफलदायकः ॥ १३१ ॥
त्रिगुणात्मा त्रिलोकादिस्त्रिशक्तीशस्त्रिलोचनः ।
चतुर्विधवचोवृत्तिपरिवृत्तिप्रवर्तकः ॥ १३२ ॥
चतुर्बाहुश्चतुर्दन्तश्चतुरात्मा चतुर्भुजः ।
चतुर्विधोपायमयश्चतुर्वर्णाश्रमाश्रयः १३३ ॥
चतुर्थीपूजनप्रीतश्चतुर्थीतिथिसम्भवः ॥
पन्चाक्षरात्मा पन्चात्मा पन्चास्यः पन्चकृत्तमः ॥ १३४ ॥
पन्चाधारः पन्चवर्णः पन्चाक्षरपरायणः ।
पन्चतालः पन्चकरः पन्चप्रणवमातृकः ॥ १३५ ॥
पन्चब्रह्ममयस्फूर्तिः पन्चावरणवारितः ।
पन्चभक्षप्रियः पन्चबाणः पन्चशिखात्मकः ॥ १३६ ॥
षट्कोणपीठः षट्चक्रधामा षड्ग्रन्थिभेदकः ।
षड्ङ्गध्वान्तविध्वंसी षड्ङ्गुलमहाहृदः ॥ १३७ ॥
षण्मुखः षण्मुखभ्राता षट्शक्तिपरिवारितः ।
षड्वैरिवर्गविध्वंसी षडूर्मिभयभन्जनः ॥ १३८ ॥
षट्कर्कदूरः षट्कर्मा षड्गुणः षड्रसाश्रयः ।

सप्तपातालचरणः सप्तद्वीपोरुमण्डलः ॥ १३९ ॥
सप्तस्वर्लोकमुकुटः सप्तसप्तिवरप्रदः ।
सप्तान्गराज्यसुखदः सप्तर्षिगणवन्दितः ॥ १४० ॥
सप्तच्छन्दोनिधिः सप्तहोत्रः सप्तस्वराश्रयः ।
सप्ताब्धिकेलिकासारः सप्तमातृनिषेवितः ॥ १४१ ॥
सप्तच्छन्दो मोदमदः सप्तच्छन्दो मखप्रभुः ।
अष्टमूर्तिर्धर्येयमूर्तिरष्टप्रकृतिकारणम ॥ १४२ ॥
अष्टान्गयोगफलभृदष्टपत्राम्बुजासनः ।
अष्टशक्तिसमानश्रीरष्टैश्वर्यप्रवर्धनः ॥ १४३ ॥
अष्टपीठोपपीठश्रीरष्टमातृसमावृतः ।
अष्टभैरवसेव्योष्टवसुवन्द्योष्टमूर्तिभृत् ॥ १४४ ॥
अष्टचक्रस्फुरन्मूर्तिरष्टद्रव्यहविःप्रियः ।
अष्टश्रीरष्टसामश्रीरष्टैश्वर्यप्रदायकः ।
नवनागासनाध्यासी नवनिध्यनुशासितः ॥ १४५ ॥
नवद्वारपुरावृत्तो नवद्वारनिकेतनः ।
नवनाथमहानाथो नवनागविभूषितः ॥ १४६ ॥
नवनारायणस्तुल्यो नवदुर्गानिषेवितः ।
नवरत्नविचित्रान्गो नवशक्तिशिरोद्धृतः ॥ १४७ ॥
दशात्मको दशभुजो दशदिक्पतिवन्दितः ।
दशाध्यायो दशप्राणो दशेन्द्रियनियामकः ॥ १४८ ॥
दशाक्षरमहामन्त्रो दशाशाव्यापिविग्रहः ।

ऐकादशमहारुद्रैःस्तुतश्चैकादशाक्षरः ॥ १४९ ॥
द्वादशद्विदशाष्टादिदोर्दण्डास्त्रनिकेतनः ।
त्रयोदशभिदाभिन्नो विश्वेदेवाधिदैवतम ॥ १५० ॥
चतुर्दशेन्द्रवरदश्चतुर्दशमनुप्रभुः ।
चतुर्दशाद्यविद्याढ्यश्चतुर्दशजगत्पतिः ॥ १५१ ॥
सामपञ्चदशः पञ्चदशीशीतांशुनिर्मलः ।
तिथिपञ्चदशाकारस्तिथ्या पञ्चदशार्चितः ॥ १५२ ॥
षोडशाधारनिलयः षोडशस्वरमातृकः ।
षोडशान्तपदावासः षोडशेन्दुकलात्मकः ॥ १५३ ॥
कलासप्तदशी सप्तदशसप्तदशाक्षरः ।
अष्टादशद्वीपपतिरष्टादशपुराणकृत ॥ १५४ ॥
अष्टादशौषधीसृष्टिरष्टादशविधिः स्मृतः ।
अष्टादशल्लिपिव्यष्टिसमष्टिग्न्यानकोविदः ॥ १५५ ॥
अष्टादशान्नसम्पत्तिरष्टादशविजातिकृत ।
ऐकविंशः पुमानेकविंशत्यङ्गुलिपल्लवः ॥ १५६ ॥
चतुर्विंशतितत्त्वात्मा पञ्चविंशाख्यपुरुषः ।
सप्तविंशतितारेशः सप्तविंशतियोगकृत ॥ १५७ ॥
द्वात्रिंशद्भैरवाधीशश्चतुस्त्रिंशन्महाहृदः ।
षट्त्रिंशत्तत्त्वसंभूतिरष्टत्रिंशत्कलात्मकः ॥ १५८ ॥
पञ्चाशद्विष्णुशक्तीशः पञ्चाशन्मातृकालयः ।
द्विपञ्चाशद्वपुःश्रेणीत्रिषष्ट्यक्षरसंश्रयः ।

पन्चाशदक्षरश्रेणीपन्चाशद्रुद्रविग्रहः ॥ १५९ ॥
चतुःषष्टिमहासिद्धियोगिनीवृन्दवन्दितः ।
नमदेकोनपन्चाशन्मरुद्वर्गनिरर्गलः ॥ १६० ॥
चतुःषष्ट्यर्थनिर्णेता चतुःषष्टिकलानिधिः ।
अष्टषष्टिमहातीर्थक्षेत्रभैरववन्दितः ॥ १६१ ॥
चतुर्नवतिमन्त्रात्मा षण्णवत्यधिकप्रभुः ।
शतानन्दः शतधृतिः शतपत्रायतेक्षणः ॥ १६२ ॥
शतानीकः शतमखः शतधारावरायुधः ।
सहस्रपत्रनिलयः सहस्रफणिभूषणः ॥ १६३ ॥
सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात ।
सहस्रनामसंस्तुत्यः सहस्राक्षबलापहः ॥ १६४ ॥
दशसाहस्रफणिभृत्फणिराजकृतासनः ।
अष्टाशीतिसहस्राद्यमहर्षिस्तोत्रपाठितः ॥ १६५ ॥
लक्षाधारः प्रियाधारो लक्षाधारमनोमयः ।
चतुर्लक्षजपप्रीतश्चतुर्लक्षप्रकाशकः ॥ १६६ ॥
चतुरशीतिलक्षाणां जीवानां देहसंस्थितः ।
कोटिसूर्यप्रतीकाशः कोटिचन्द्रांशुनिर्मलः ॥ १६७ ॥
शिवोद्भवाद्यष्टकोटिवैनायकधुरन्धरः ।
सप्तकोटिमहामन्त्रमन्त्रितावयवद्युतिः ॥ १६८ ॥
त्रयस्त्रिंशत्कोटिसुरश्रेणीप्रणतपादुकः ।
अनन्तदेवतासेव्यो ह्यनन्तशुभदायकः ॥ १६९ ॥

अनन्तनामानन्तश्रीरनन्तोनन्तसौख्यदः ।
 अनन्तशक्तिसहितो ह्यनन्तमुनिसंस्तुतः ॥ १७० ॥
 इति वैनायकं नाम्नां सहस्रमिदमीरितम् ।
 इदं ब्राह्मणे मुहूर्ते यः पठति प्रत्यहं नरः ॥ १७१ ॥
 करस्थं तस्य सकलमैहिकामुष्मिकं सुखम् ।
 आयुरारोग्यमैश्वर्यं धैर्यं शौर्यं बलं यशः ॥ १७२ ॥
 मेधा प्रग्न्या धृतिः कान्तिः सौभाग्यमभिरूपता ।
 सत्यं दया क्षमा शान्तिर्दाक्षिण्यं धर्मशीलता ॥ १७३ ॥
 जगत्संवननं विश्वसंवादो वेदपाटवम् ।
 सभापाण्डित्यमौदार्यं गाम्भीर्यं ब्रह्मवर्चसम् ॥ १७४ ॥
 ओजस्तेजः कुलं शीलं प्रतापो वीर्यमार्यता ।
 ग्न्यानं विग्न्यानमास्तिक्यं स्थैर्यं विश्वासता तथा ॥ १७५ ॥
 धनधान्यादिवृद्धिश्च सकृदस्य जपाद्भवेत् ।
 वश्यं चतुर्विधं विश्वं जपादस्य प्रजायते ॥ १७६ ॥
 राग्न्यो राजकलत्रस्य राजपुत्रस्य मन्त्रिणः ।
 जप्यते यस्य वश्यार्थं स दासस्तस्य जायते ॥ १७७ ॥
 धर्मार्थकाममोक्षाणामनायासेन साधनम् ।
 शाकिनीडाकिनीरक्षोयक्षग्रहभयापहम् ॥ १७८ ॥
 साम्राज्यसुखदं सर्वसपत्नमदमर्दनम् ।
 समस्तकलहध्वंसि दग्धबीजप्ररोहणम् ॥ १७९ ॥
 दुःस्वप्नशमनं क्रुद्धस्वामिचित्तप्रसादनम् ।

षड्वर्गाष्टमहासिद्धित्रिकालग्न्यानकारणम् ॥ १८० ॥
परकृत्यप्रशमनं परचक्रप्रमर्दनम् ।
संग्राममार्गे सवेषामिदमेकं जयावहम् ॥ १८१ ॥
सर्ववन्ध्यत्वदोषघ्नं गर्भरक्षककारणम् ।
पठ्यते प्रत्यहं यत्र स्तोत्रं गणपतेरिदम् ॥ १८२ ॥
देशे तत्र न दुर्भिक्षमीतयो दुरितानि च ।
न तद्गोहं जहाति श्रीर्यत्रायं जप्यते स्तवः ॥ १८३ ॥
क्षयकुष्ठप्रमेहार्शभगन्दरविषूचिकाः ।
गुल्मं प्लीहानमशमानमतिसारं महोदरम् ॥ १८४ ॥
कासं श्वासमुदावर्तं शूलं शोफामयोदरम् ।
शिरोरोगं वमिं हिक्कां गण्डमालामरोचकम् ॥ १८५ ॥
वातपित्तकफद्वन्द्वत्रिदोषजनितज्वरम् ।
आगन्तुविषमं शीतमुष्णं चैकाहिकादिकम् ॥ १८६ ॥
इत्याद्युक्तमनुक्तं वा रोगदोषादिसम्भवम् ।
सर्वं प्रशमयत्याशु स्तोत्रस्यास्य सकृज्जपः ॥ १८७ ॥
प्राप्यतेस्य जपात्सिद्धिः स्त्रीशूद्रैः पतितैरपि ।
सहस्रनाममन्त्रोयं जपितव्यः शुभाप्तये ॥ १८८ ॥
महागणपतेः स्तोत्रं सकामः प्रजपन्निदम् ।
इच्छया सकलान भोगानुपभुज्येह पार्थिवान् ॥ १८९ ॥
मनोरथफलैर्दिव्यैर्व्योमयानैर्मनोरमैः ।
चन्द्रेन्द्रभास्करोपेन्द्रब्रह्मशर्वादिसद्गसु ॥ १९० ॥

कामरूपः कामगतिः कामदः कामदेश्वरः ।
भुक्त्वा यथेप्सितान्भोगानभीष्टैः सह बन्धुभिः ॥ १९१ ॥
गणेशानुचरो भूत्वा गणो गणपतिप्रियः ।
नन्दीश्वरादिसानन्दैर्नन्दितः सकलैर्गणैः ॥ १९२ ॥
शिवाभ्यां कृपया पुत्रनिर्विशेषं च लालितः ।
शिवभक्तः पूर्णकामो गणेश्वरवरात्पुनः ॥ १९३ ॥
जातिस्मरो धर्मपरः सार्वभौमोभिजायते ।
निष्कामस्तु जपन्नित्यं भक्त्या विघ्नेशतत्परः ॥ १९४ ॥
योगसिद्धिं परां प्राप्य ग्न्यानवैराग्यसंयुतः ।
निरन्तरे निराबाधे परमानन्दसंगिन्यते ॥ १९५ ॥
विश्वोत्तीर्णे परे पूर्णे पुनरावृत्तिवर्जिते ।
लीनो वैनायके धाम्नि रमते नित्यनिर्वृते ॥ १९६ ॥
यो नामभिर्हुतैर्दत्तैः पूजयेदर्चयेऐन्नरः ।
राजानो वश्यतां यान्ति रिपवो यान्ति दासताम ॥ १९७ ॥
तस्य सिध्यन्ति मन्त्राणां दुर्लभाश्चेष्टसिद्धयः ।
मूलमन्त्रादपि स्तोत्रमिदं प्रियतमं मम ॥ १९८ ॥
नभस्ये मासि शुक्लायां चतुर्थ्यां मम जन्मनि ।
दूर्वाभिर्नामभिः पूजां तर्पणं विधिवच्चरेत् ॥ १९९ ॥
अष्टद्रव्यैर्विशेषेण कुर्याद्भक्तिसुसंयुतः ।
तस्येप्सितं धनं धान्यमैश्वर्यं विजयो यशः ॥ २०० ॥
भविष्यति न सन्देहः पुत्रपौत्रादिकं सुखम ।

इदं प्रजपितं स्तोत्रं पठितं श्रावितं श्रुतम ॥ २०१ ॥
 व्याकृतं चर्चितं ध्यातं विमृष्टमभिवन्दितम ।
 इहामुत्र च विश्वेषां विश्वैश्वर्यप्रदायकम ॥ २०२ ॥
 स्वच्छन्दचारिणाप्येष येन सन्धार्यते स्तवः ।
 स रक्ष्यते शिवोद्भूतैर्गणैरध्यष्टकोटिभिः ॥ २०३ ॥
 लिखितं पुस्तकस्तोत्रं मन्त्रभूतं प्रपूजयेत् ।
 तत्र सर्वोत्तमा लक्ष्मीः सन्निधत्ते निरन्तरम ॥ २०४ ॥
 दानैरशेषैरखिलैर्व्रतैश्च तीर्थैरशेषैरखिलैर्मखैश्च ।
 न तत्फलं विन्दति यद्गणेशसहस्रनामस्मरणेन सद्यः ॥ २०५ ॥
 ऐतन्नाम्नां सहस्रं पठति दिनमणौ प्रत्यहंप्रोज्जिहाने
 सायं मध्यन्दिने वा त्रिषवणमथवा सन्ततं वा जनो यः ।
 स स्यादैश्वर्यधुर्यः प्रभवति वचसां कीर्तिमुच्चैस्तनोति
 दारिद्र्यं हन्ति विश्वं वशयति सुचिरं वर्धते पुत्रपौत्रैः ॥ २०६ ॥
 अकिञ्चनोप्येकचित्तो नियतो नियतासनः ।
 प्रजपंश्चतुरो मासान गणेशार्चनतत्परः ॥ २०७ ॥
 दरिद्रतां समुन्मूल्य सप्तजन्मानुगामपि ।
 लभते महतीं लक्ष्मीमित्याग्न्या पारमेश्वरी ॥ २०८ ॥
 आयुष्यं वीतरोगं कुलमतिविमलं सम्पदश्चार्तिनाशः
 कीर्तिर्नित्यावदाता भवति खलु नवा कान्तिरव्याजभव्या ।
 पुत्राः सन्तः कलत्रं गुणवदभिमतं यद्यदन्यच्च तत्त -
 न्नित्यं यः स्तोत्रमेतत् पठति गणपतेस्तस्य हस्ते समस्तम ॥ २०९ ॥

॥

गणन्जयो गणपतिर्हरम्बो धरणीधरः ।

महागणपतिर्बुद्धिप्रियः क्षिप्रप्रसादनः ॥ २१० ॥

अमोघसिद्धिरमृतमन्त्रश्चिन्तामणिर्निधिः ।

सुमन्गलो बीजमाशापूरको वरदः कलः ॥ २११ ॥

काश्यपो नन्दनो वाचासिद्धो दुण्डिर्विनायकः ।

मोदकैरेभिरत्रैकविंशत्या नामभिः पुमान् ॥ २१२ ॥

उपायनं ददद्भक्त्या मत्प्रसादं चिकीर्षति ।

वत्सरं विघ्नराजोस्य तथ्यमिष्टार्थसिद्धये ॥ २१३ ॥

यः स्तौति मद्गतमना ममाराधनतत्परः ।

स्तुतो नाम्ना सहस्रेण तेनाहं नात्र संशयः ॥ २१४ ॥

नमो नमः सुरवरपूजितान्घ्रये

नमो नमो निरुपममन्गलात्मने ।

नमो नमो विपुलदयैकसिद्धये

नमो नमः करिकलभाननाय ते ॥ २१५ ॥

किन्किणीगणरचितचरणः

प्रकटितगुरुमितचारुकरणः ।

मदजललहरीकलितकपोलः

शमयतु दुरितं गणपतिनाम्ना ॥ २१६ ॥

॥ इति श्रीगणेशपुराणे उपासनाखण्डे ईश्वरगणेशसंवादे

गणेशसहस्रनामस्तोत्रं नाम षट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥